

ges inter se vivere consentiant, non uti conjuges, sed ut frater & soror. Hæc tamen opinio nimis est à communi sensu remota, cum casus alii certè non desint, in quibus Superior dispensare necessariò debet à publicis denuntiationibus, & matrimonia *conscientiæ* permittere, quæ scilicet coram Parocho, & duobus testibus familiarissimis ineantur eo quidem fine, ut occulta maneant; sed simul etiam ut conjuges, non uti frater & soror, sed uti vir & uxor inter se conversentur. Nonnulli ex hujusmodi casibus recensentur in prædicta collatione Parisiensi, & in citata consultatione Gilberti; aliosque Nos ipsi innuimus in nostra Constitutione, quæ incipit *Satis Vobis*, in tom. 1. nostri Bullarii num. 35. Et quidem in ea Constitutione, quæ in forma Brevis Epistolæ directa est & transmissa ad omnes Episcopos, Nos ea resumpsimus, quæ in Concilii Congregatione tunc minime definita adhuc pendebant. Cumque maturo & diligenti examine ea omnia perpendissemus, quæ visa sunt necessariò requirenda, ut matrimonia *conscientiæ* possent aliquandò permitti, quæque sint adhibendæ cautiones, ut proles ex his matrimoniis nascitura & ritu educetur, & nullum accipiat detrimentum sive in his, quæ pertinent ad vitæ sustentationem, sive in probatione legitimorum natalium, quos ex hujusmodi matrimoniis reverà sortietur, ea omnia in dicta Epistola distinctè exponere non omisimus, opportunas regulas indicando, quibus in hujusmodi casibus rectè procedi valeat. Quare, si in posterum dubia & postulata circa hæc matrimonia *conscientiæ* ab Episcopis proponantur, nihil aliud videtur esse præstandum, quam eos monere de observanda, & executioni mandanda prædicta Constitutione nostra; qua etiam

Apostolica Pœnitentiariæ Officium pro norma utitur quoties de matrimoniis hujusmodi agitur; ut videre est in alia Constitutione nostra, cujus initium est *Pastor bonus*, §. 39. Bullarii nostri tom. 1. num. 95.

CAPUT XXIV.

De nonnullis postulatis ad rem Beneficiariam spectantibus.

Non hæc sanè propositum Nobis est; ut omnia recenseamus postulata ab Episcopis Apostolicæ Sedi proposita, & singulas iisdem redditas responsiones; hoc enim opus esset, non una, alterave capituli pagina, sed vix pluribus voluminibus concludendum. Superioribus capitibus nonnulla gravioris momenti retulimus, & expendimus postulata ex iis, quæ Nobis præ manibus habere contigit; unde liceret Episcopis apertè deprehendere, Sedem Apostolicam numquam cessare, quin & perspicua dubiis in rebus exhibeat responsa, & opportunam, quoad fieri potest, opem, auxiliumque afferat ad eos levandos assiduis, gravibusque sollicitudinibus, quibus satis, superque obsidentur, ac veluti opprimuntur, qui curæ præstant animarum. Hoc itaque capitulo agemus, ut ipsa pandit illius inscriptio, de aliquibus postulatis ad rem Beneficiariam spectantibus; deinde operam opusque hoc nostrum concludemus proximo, novissimoque capitulo, expendentibus regulas, quas sequi debent Episcopi, dum suis in diocesis Missarum reductiones faciunt; animadvertimus enim, quamvis ab Episcopis etiam extra relationem status suarum Ecclesiarum hujusmodi facultas postularetur imminuendi per diocesim Missarum onera, tamen sæpè sæpius id ipsum in memorata relatione præstari.

Cum

II. Cum sanctæ memoriæ Pontifici Pio VI. innotuisset, complura identidem in Beneficiorum resignationes, ac permutationes irrepere absurda, secundo Pontificatus sui anno Constitutionem evulgavit incipientem *Officium*, quæ est num. 42. inter ejusdem Pontificis Constitutiones in antiquo Bullario edit. ann. 1586. pag. 992. qua Ordinariis suspendit ad tempus auctoritatem admittendi Beneficiorum resignationes, & permutationes, usque dum ipse de eadem re opportunè statuisset. Proximo autem anno alteram edidit Constitutionem incipientem *Quanta*, quæ est 38. Bullarii veter. tom. 2. in qua postquam nonnullas statuerat moderationes, ac declarationes circa tempus, & modum, quibus in posterum admittendæ essent ab Ordinariis Beneficiorum renuntiationes, quæ à Beneficiatis in ipsorum manibus fiunt; prohibuit Episcopis, aliisque collatoribus, in quorum manibus cujuslibet Beneficii resignatio fieret, ne idem Beneficium, cujus resignationem admisissent, aut suis, aut resignantibus consanguineis, affinibus, vel familiaribus conferrent. In editionibus memoratæ Constitutionis S. Pii V. incipientis uti dictum est: *Quanta*, hæc leguntur verba: *Ceterum precipimus, atque interdicens, ne ipsi Episcopi, aut alii collatores, de Beneficiis, & Officiis resignandis prædictis, aut suis, aut admittentium consanguineis, affinibus, vel familiaribus, etiam per fallacem circulum multiplicatarum in extraneos collationum, audeant providere; ubi deprehenditur sanè manifestus typographi error; neque etiam legendum est admittentium consanguineis; sed utique dimittentium consanguineis; uti optimè notavit Fagnanus in cap. Non sine, n. 45. de Arbitris, & latius persequitur doctus Præsul Marcellus Se-*

verolus, quem tùm honoris causa, tùm amoris, quo illum, dum viveret, prosecuti fuimus, libenter hæc nominamus. Videatur ipsius Allegatio typis edita; quæ est ordine trigesima inter Allegationes Hieronymi Palma junioris, ante num. 1. Juvat, & illud animadvertere, in septimo Decretalium libro, qui sub Pontifice Clemente VIII. in publicam lucem emittendus erat, sed ut alibi diximus, ideo evulgatus non fuit, quia, cum in ipsum identidem inserta fuerint Tridentini Concilii Decreta, si curi prohiberi non poterant Canonis, quia ea interpretarentur, ita aditus patefactus fuisset violandæ Summi Pontificis Pii IV. Constitutioni, qua vetantur privati homines sacrum Tridentinum Concilium commentari, atque interpretari, cum id Sacræ Cardinalium Congregationi, ejusdem Concilii interpreti, privatè sit reservatum; in hoc (inquam) septimo Decretalium libro, cap. 1. de renuntiation. animadvertere juvat insertam S. Pii V. Bullam, in qua verbo *admittentium*, substitutum legitur *dimittentium*. Videri etiam potest nostra *Institutio* 91. Latinae editionis. §. Attamen licet.

III. Præstitutis itaque in laudata S. Pii V. Constitutione finibus, quibus vel nunc licet Episcopis Beneficiorum renuntiationes admittere, firma tamen semper prohibitione, ne eadem Beneficia suis, aut resignantium consanguineis, affinibus, vel familiaribus conferant; Cremonensis Episcopus in relatione status Ecclesiæ suæ, sequens Congregationi Concilii quæsitum proposuit: an videlicet, si Parochus Paroeciam in Episcopi manibus renuntiaret, Episcopus verò, concurrentibus omnibus, quæ in Piana Constitutione requiruntur, renuntiationem admitteret; cum ad eam ritè conferendam

concursum debeat indicere, licitum ei esset, suos, aut resignantis Parochi consanguineos, affines, & familiares, ad concursum admittere, & alicui ex ipsis Paroeciam conferre, quatenus dignior præ cæteris deprehensus fuisset. Congregatio autem rescripsit, id Episcopo minimè licere, nec debere ad concursum admittere præmemoratos suos, vel resignantis consanguineos, affines, vel familiares; quod rescriptum Gregorius XIII. Pontifex sua auctoritate comprobavit.

IV. Ejusmodi Congregationis responsum innuitur à Fagnano in cap. *Non sine, num. 53. de Arbitris*, Nosque hic illud per extensum referemus exscriptum ex libro primo *Decretorum p. 145. & seq. ad annum 1573.* quod ipsum præstitimus in memorata nostra *Institutione 91. præcitato loco*: „Quærit à Sacra Congregatione Sacri Concilii Tridentini Episcopus Cremonensis, an Constitutio Sanctissimi Domini nostri Pii Papæ V. felicitis recordationis, data Romæ sub die prima Aprilis 1508. super relaxatione prohibitionis de non admittendis resignationibus per Ordinarios, dum prohibet, ne Beneficia per resignationem per Episcopum, vel alium collatorem, etiam ex justa causa admissam, vacantia conferantur consanguineis, vel familiaribus Episcopi, vel resignantis, habeat locum in Ecclesiis Parochialibus, & Beneficiis curam animarum habentibus, quæ per concursum magis idoneis conferri debent ex decreto Concilii Tridentini cap. 18. sess. 24. ita ut, si familiaris aliquis Episcopi, vel consanguineus resignantis comparuerit, & in concursu ad hujusmodi Beneficium curatum, ut supra vacans, cum aliis se examinari petierit, admitti non possit, & si admis-

„sus ad examen, & uti idoneus ab Examinatoribus relatus fuerit, ei Beneficium conferri non possit, Sanctissimus Dominus noster, etiam ex sententia Sacræ Congregationis Concilii declaravit, locum habere; & ideo monendum Episcopum, ne hujusmodi familiares, vel consanguineos admittat ad concursum.”

V. Haud ita multò post contigit, Patavii vacasse Paroeciam, non quidem ex Parochi resignatione, qualis erat facti species à Cremonensi Episcopo proposita, sed ob ipsiusmet Parochi obitum; cumque Episcopus concursum indixisset, & ad illum admisisset familiarem suum, eique etiam, quoniam dignior iudicatus fuerat, Paroeciam contulisset, excitata est quæstio, an hujusmodi Episcopi factum Pianæ Constitutioni adversaretur. Congregatio verò, innixa potissimum præindictæ resolutioni à Gregorio XIII. confirmatæ, affirmativè respondere non dubitavit. At cum providus Secretarius animadvertisset, casum vacationis per obitum, longè differre à casu vacationis per resignationem, durumque nimis & asperum fore, unum casum alteri exæquare, id namque esset Sancti Pii V. Constitutionem, & Gregorii XIII. responsum non tam declarare, quam ampliare; communicata re cum Rotæ Auditoribus, quos in suam sententiam proclives deprehendit, rem totam detulit ad Sixtum V. Pontificem, qui omnibus accuratissimè perpensis, iisque confirmatis, quæ statuta fuerant à Gregorio XIII. declaravit, Bullam Pianam locum sibi vindicare in Parochialibus per resignationem vacantibus, & Episcopum quidem in hoc casu ad concursum recipere non posse suos, aut resignantis consanguineos, affines, vel familiares; at quoties Paroecia vacaret per obitum, Bullam

„tam Pianam nihil obistere, quin ad concursum præfati consanguinei, affines, & familiares admitterentur, & alicui etiam ex ipsis, si quidem dignior fuisset deprehensus, Parochialis Ecclesia conferretur. Hæc, quæ à Summo Pontifice sapienter constituta fuerant, Congregationi referre Secretarius non destitit; Congregatio verò omnia commendavit, jussitque, ut deinceps Pontificum mandatum religiosè executioni mandaretur.

VI. Habentur hæc omnia in libro *Memorialium 107 pag. 248.* En verba: „Consideratis suprascriptis resolutionibus Congregationis ad constitutiones in casu Cremonensi, & Patavino, manu bon. mem. Cardinalis Alciati annotatis, animadvertens fuit, primam declarationem Congregationis emanasse circa Constitutionem felicitis recordationis Pii V. sub dat. 1. Aprilis 1578. quæ prohibet, ne Beneficia per resignationem, ab Episcopo, vel ab alio inferiori admissam, vacantia, conferantur consanguineis, vel familiaribus Episcopi, vel resignantis; & in his terminis fuisse à felicitis recordationis Gregorio XIII. approbatam; sed eandem postea in casu Patavino fuisse applicatam, & extensam ad Parochiales vacantes etiam per obitum, ut ad eas non possint concurrere familiares Episcoporum. Quæ extensio cum visa esset durior, nec appareret, super ea solitas discussiones Congregationem fecisse, minusque ad iudicium Sanctissimi fuisse relatum; voluit antequam in generalem observantiam deduceretur, ex qua periclitari potuissent plurimæ provisiones alias factæ, & quæ in posterum fieri contingeret, cum ex hoc capite aliquot provisiones in Rotæ Auditorio impugnarentur, ab ipsa Rota, quid

Tom. II.

„sentiret, exquirere; cui pariter visa fuit extensio potius quam declaratio, satis dura; præsertim quia in vacationibus per obitum cessat illa ratio suspectarum pactionum, & fraudum, quæ in resignationibus facilius intervenire possunt. Quamobrem dictarum resolutionum cum præmissis motivis facta relatione Sanctissimo Domino nostro, ut dictaret, quid vellet observari; Sanctitas sua decrevit, declarationem Congregationis, approbatam à felicitis recordationis Gregorio XIII. retinendam esse juxta terminos Constitutionis piæ memoriæ Pii V. in Parochialibus vacantibus per resignationem admissam per Episcopum, & inferiores collatores; occurrente autem vacatione Parochialium per obitum, non esse arcendos à concursu familiares, aut consanguineos ipsorum Ordinariorum, sed iisdem conditionibus, & legibus censendos esse cum aliis concurrentibus, ex forma Concilii Tridentini, & Constitutionis ejusdem Pii V. de provisionibus Parochialium, &c. Quod Decretum in Congregatione habita die 15. Junii 1589. cum retulisset, fuit ab Illustrissimis Dominis commendatum; & juxta illud in posterum respondendum erit in casibus occurrentibus, &c.” Quoties igitur Paroecia per resignationem vacaverit; si eandem suo, vel resignantis consanguineo, aut familiari conferat Episcopus, apertè peccat in litteram Pianæ Constitutionis, prohibentis, ne Beneficia, in Episcoporum manibus resignata, personis suprascriptis conferantur; ac si iisdem conferat Paroeciam, quæ per obitum vacaverit, nullatenus Pianam Bullam lædit, quippe quæ non nisi de vacationibus per resignationem loquitur. Etenim in va-

cationibus per resignationem facile arripere possunt ex fraudes, doloque circuitus, qui aut nullo modo, aut saltem difficiliter in vacationibus per obitum possunt occurrere. Itaque patet primo, quam prudenter constitutum fuerit discrimen inter unum, & alterum vacationis modum; deinde quomodo gerere se debeant Episcopi, cum huiusmodi casus contigerint, absque eo quod Congregationem de illis consulant; denique cui regulæ tutò adhærere debeat eadem Congregatio in responsionibus dandis ad ejusmodi postulata, si quæ fortè proponi contingat. Legatur Corradus in *Praxi Beneficiaria lib. 3. cap. 4. sub. num. 10. §. Nec tamen*, ubi etiam testatur, ita respondisse Cardinalem Lancelotum, Congregationis Concilii Præfectum, Episcopo Castrensi die 3. Junii 1617. atque ita pariter firmasse Rotam in *decisione coram Corduba*, quam ibi integram affert. Videri etiam potest Ventriglia in *Praxi adnot. 2. §. 2. num. 11. & num. 13.*

VII. Concursus quem Tridentinum Concilium præscripsit, nunc temporis non solum obtinet quoad Beneficia, quibus animarum cura annexa est, quæque digniori inter concurrentes ab Episcopo conferri debent, sed etiam quoad reliqua Beneficia curata, quæ conferuntur à Romano Pontifice, eo quod aut ob secutam in mense Apostolico eorundem vacationem, aut ex alio reservationis, vel affectionis titulo, ejusdem dispositioni sunt reservata. Id Nos ipsi statuimus in nostra Constitutione incipiente *Cum illud*, quæ est 68. §. 19. & 20. nostri *Bullarii tom. 1.* ubi Episcopis mandavimus, ut quoties vacaverit aliquod Beneficium Sanctæ Sedi reservatum, cui annexa sit animarum cura, opportuna facultate sibi per nos directè col-

lata, concursum indicere non præmittant; & siquidem agatur de Beneficiis reservatis ratione mensis, in quem incidit vacatio, huiusmodi concursus acta ad Datariam Apostolicam minimè transmittant, sed tamen significare non negligant, quem ipsi magis idoneum in Domino censeant; quo verò ad cætera omnia Beneficia curata, ex alio quocumque titulo, præterquam ratione mensis, Sanctæ Sedi reservata, acta concursus ad Datariam mittant, sese abstinentes à iudicio ferendo, quisnam sit cæteris dignior & aptior; facultate tamen ipsis facta significandi per familiares litteras, ad Pontificis Datarium conscriptas, quem ipsi censeant digniorem, & an quispiam ex iis, qui ad concursum admissi sunt, occulta aliqua nota laboret. Quod autem nuper asseruimus, Bullam S. Pii V. nequaquam obstare consanguineis, & familiaribus Episcopi, quin ad Beneficia curata per obitum vacantia, & ab ipsomet Episcopo conferenda, possint concurrere: id multò potiori iure affirmandum erit de Beneficiis curam animarum annexam habentibus, & Apostolicæ Sedis dispositioni reservatis. Diximus potiori iure, cum pro iis stet regula quæ docet, Pianam Constitutionem locum non habere in iis Beneficiis, quæ licet in manibus Episcopi resignentur, eorum tamen collatio, non ad ipsum Episcopum, sed ad alium spectat; quæ regula à Gregorio XIII. fertur etiam comprobata fuisse. Videatur *Additio ad decis. 35. num. 25.* Præsulis Ansaldo, qui obiit Rotæ Decanus, quemque libenter nominamus, non tam mutui amoris gratia, qui inter Nos, & ipsum dum viveret intercessit, quam ejusdem meritorum titulo.

VIII. Eadem Constitutio §8. S. Pii V. de qua hactenus disseruimus, oc-

occasionem præbuit gravi controversiæ ab Archiepiscopo Mediolanensi anno 1683. ad Congregationem Concilii delatæ; an videlicet, quæ in illa continatur, prohibitio conferendi Beneficia, in manibus Episcopi resignata, ejusdem Episcopi, aut resignantis consanguineis, affinitibus, vel familiaribus, vim quoque habeat in Beneficiorum permutationibus. Reperta tunc fuit quædam resolutio edita in causa *Feretrana* die 25. Februarii 1673. in qua Congregatio affirmativè responderat. At cum novo instaurato examine deprehensum fuisset, memoratam resolutionem propositæ quæstioni minimè congruere; cumque insigniores in Romana Curia Canonistæ plures in causa disceptationes elucubrassent, ipseque Altovitus Secretarius in suis votis multa collegisset, ea videtur fuisse Congregationis sententia, ut Beneficiorum permutationes, quæ coram Ordinariis fiunt, dummodò bona fides intercedat, & fraus omnis absit, sub Pianæ Constitutionis dispositione minimè comprehendi debeant.

IX. Permutationes Beneficiorum non complectitur Bulla S. Pii V. quia licet ipse in sua Constitutione 42. suspensam voluerit, quousque aliter statuisset, facultatem, qua Ordinarii gaudebant, admittendi Beneficiorum resignationes, & permutationes, cum tamen subinde in sua Constitutione §8. eandem suspensam facultatem Ordinariis restituerit, de resignationibus ita locutus est, ut opportuniore quasdam, novasque restrictiones, & cautelas circa illas induxerit, ac statuerit; at de permutationibus ita indefinite decrevit: *Ad hæc Beneficiorum, & Officiorum permutationes admittere, quæ Canonicis sanctionibus, & Apostolicis Constitutionibus permittuntur.*

X. Complectitur tamen Pianæ Cons-

titutio permutationes, quæ mala fide, ac fraudulenter coram Ordinariis fiunt, quia Sanctus Pontifex in eadem Constitutione, uti supra dictum est, eas tantum permutationes admitti concedit, quæ sint sanctionibus canonicis consonæ, quod perindè est ac dicere, quæ respiciant utilitatem, vel necessitatem Ecclesiæ, aut in quibus permutantium utilitas quodammodo in utilitatem vergat Ecclesiæ. Quapropter, si quæ permutantur Beneficia, valdè disparis sint redditus, si is qui pinguius Beneficium obtinet, propecta jam est ætate, ac infirma valetudine, illudque permutare velit cum Beneficio tenuioris redditus, quod suus, vel Episcopi consanguineus obtinet; huiusmodi permutatio non est ad canonum normam exacta; quinimò dolosa est, ideoque Pianæ Constitutioni adversatur. Atque hisce in terminis edita fuerat memorata resolutio anni 1673. Ad confirmanda verò quæ hactenus dicta sunt, facile Nobis esset alia plura hic congerere; sed ne quid detractum videatur iis, qui tanta cum laude in id ipsum operam studiumque suum impenderunt, ablegamus lectorem *ad cit. alleg. 30.* Præsulis Severoli, editam *tom. 3. Allegat. Palmæ*, ad Additionem Præsulis Ansaldo, *decis. 35.* ad disceptationem denique 29. celebris Pitonii, ubi omnia optimè comprobata atque firmata leguntur.

XI. Qui illegitimos natales sortitus est, ex sacrorum Canonum lege irregularitati subjacet; ita ut nec Ecclesiæ Ordinibus initiari, nec ullum Ecclesiasticum Beneficium consequi possit. Quapropter dispensatione ipsi opus est ad Ordines, æquè ac ad Beneficia obtinenda. Sed si de minoribus Ordinibus agatur, ac de Beneficiis animarum curam annexam non habentibus, Episcopus potest propria aucto-

ritate cum illegitimo dispensare. Ut autem illegitimus Ordines majores & Beneficia, quibus cura immineat animarum, obtineat, solius Romani Pontificis dispensatione fieri potest. Perspicua est Decretalis Bonifacii VIII. in cap. *Is qui, de filiis Presbyterorum, & aliis illegitimè natis, in 6.* Irregularitas autem, quæ illegitimos obstringit, haud provenit ex eorum culpa, sed ut Jurisperiti ajunt, ex defectu, quem admodum latè disserit Gonzalez in cap. *Ut filii, num. 8. de filiis Presbyterorum.* Porro qualis sit hujusmodi defectus, egregiè declaratur à S. Thoma in 4. *sentent. dist. 25. quest. 2. art. 2. quest. 3.* Ordinati in quadam dignitate præ aliis constituuntur. Ideo ex quadam honestate requiritur in eis claritas quædam, non de necessitate Sacramenti, sed de necessitate præcepti; ut scilicet sint bonæ famæ, bonis moribus ornati, non publicè peccitantes. Et quia obscuratur hominis claritas ex viciosa origine, ideo etiam de illegitimo thoro nati, à susceptione Ordinum repelluntur, nisi cum eis dispensetur; & tantò est difficilior dispensatio, quanto eorum origo est turpior.

XII. Hæc planè est disciplina, quæ nunc temporis obtinet; sed alia aliis temporibus obtinuisse dignoscitur; quippè *can. 15. Nicephori Confessoris tom. 7. Conciliorum Labbeanæ Collectionis, col. 1299.* sequentia verba leguntur: *Qui ex concubina, & scorto, & ex bigamis, & trigamis nati sunt, si virtutibus præditi appareant, & sint Sacerdotio digni, ordinentur.* In ipso Decreto Gratiani, *dist. 56.* plures collectæ inveniuntur auctoritates veterum Ecclesiæ Patrum, qui parùm solliciti de ordinandorum origine, & natalibus, eos tantummodo ab Ordinibus repellunt, qui propriis improbis moribus constituuntur indigni. Et quamvis *can. 1. cit. dist. 56.* qui de-

sumptus est ex Concilio Claramontano, habito sub Urbano II. Pontifice, hæc legantur verba: *Presbyterorum filios à sacris Altaris ministeriis removemus; subdit tamen Gratianus: Sed hoc intelligendum est de illis, qui paternæ incontinentiæ imitatores fuerint. Verùm, si morum honestas eos commendabiles fecerit, exemplis, & auctoritatibus, non solum Sacerdotes, sed etiam summi Sacerdotes fieri possunt.* Haud ita facile est statuere tempus, quo primùm inducta, & recepta fuerit disciplina repellendi ab Ordinibus æquè ac à Beneficiis illegitimos, ob solam natalium maculam. Quod probabili conjectura affirmari potest, illud est, hujusmodi disciplinam initium duxisse ab exclusione illegitimæ Sacerdotum proles; idque in eum finem, ut quodam quasi fræno cohiberetur parentum incontinentia; inde verò ad filios quoque illegitimos laicorum ampliata fuisse; ac demùm ex una in aliam provinciam, gentemque propagatam, processu temporis, & præsertim post publicationem Decretalium Gregorii IX. vim auctoritatemque disciplinæ, ac juris communis in universa Ecclesia obtinisset. Videndus est Christianus Lupus *tom. 5. in Synodos Generales, & Provinciales cap. 12. dissertationis 1. proamialis,* ubi fusiori calamo expressa reperiuntur omnia, quæ paucis collegit Van Espen *jur. Eccles. univers. part. 2. tit. 10. cap. 5.*

XIII. Tridentini Concilii Patres, totos ad reformationem morum, & maximè Clericorum curandam intentos, minimè fugit caput hoc de illegitimis filiis Clericorum, ideoque *sess. 15. c. 15. de reformatione,* ut opportuniori quo poterat modo cohiberetur Clericorum incontinentia, Ecclesiarumque decori consuleretur, sanxerunt, ne filii Clericorum illegitimi possent Be-

Beneficia consequi in iis Ecclesiis, in quibus eorum parentes obtinissent, obtinerentve Beneficium aliquod, licet dissimile, neque in iisdem Ecclesiis ministrare possent, nec etiam pensionem ullam habere super fructibus Beneficiorum, quæ possidentur, fueruntve ab eorum parentibus possessa: *Ut paternæ incontinentiæ memoria à locis Deo consecratis, quos maximè puritas, sanctitasque decet, longissimè arceatur, non liceat filiis Clericorum, qui non ex legitimo nati sunt matrimonio, in Ecclesiis, ubi eorum patres Beneficium aliquod Ecclesiasticum habent, aut habuerunt, quodcumque etiam dissimile Beneficium obtinere, nec in dictis Ecclesiis quoquo modo ministrare, nec pensiones super fructibus Beneficiorum, quo parentes eorum obtinent, vel aliàs obtinuerunt, habere.* Et quia optimè prospexerunt, saluberrimam hanc legem perfacilè fraudari posse, facta inter patrem, & filium Beneficiorum resignatione; declararunt, hujusmodi resignationes nullas censi debere, nullasque pariter, & omni effectu vacuas collationes, quæ fraudulentas hujusmodi resignationes fuissent consecutæ: *Ad hæc, reciprocarum resignationes, si quæ posthac à parentibus Clericis in favorem filiorum fient, ut alter alterius Beneficium consequatur, in fraudem hujus decreti, & canonicarum sanctionum factæ omnino censentur; nec collationes secutæ vigore hujusmodi resignationum, seu altarum quarumcumque, quæ in fraudem factæ fuerint, ipsis Clericorum filiis suffragentur.*

XIV. Ex hujusmodi Conciliarum sanctione effectum est, ut nonnulla postulata fuerint ab Episcopis in relatione status Ecclesiarum proposita; quorum aliqua spectant ad Beneficia,

atque officia, quorum consecutio interdicta dicenda sit à Concilio filiis illegitimis Clericorum, alia verò respiciunt personas ipsas Clericorum, eorumque filiorum extra legitimas nuptias procreatorum. Et primò quæsitum fuit, an filius illegitimus Parochi jam defuncti munus Confessarii obire posset in ea Ecclesia quam pater, uti Parochus, obtinuit, & quidem inspectis verbis illis Concilii: *quoquo modo ministrare;* negativum responsum redditum fuit Episcopo Oritano, uti colligitur ex rescripto dato 4. Julii 1648. *lib. 18. decret. pag. 492. à tergo:* *Quæritur, an filius illegitimus Parochi jam defuncti possit audire confessiones in Ecclesia, in qua pater fuit Parochus, vel saltem sit locus dispensationi. Sacra, &c. respondit, non posse.* Quæsierunt itidem Calaguritanus, & Pampilonensis Episcopi, an cum pater fuisset in quadam Ecclesia Capellanus ad nutum amovibilis, posset illius filius illegitimus in eadem Ecclesia Capellaniam ad nutum pariter amovibilem obtinere. Rescriptum verò fuit, hoc minimè interdictum esse; fortassè ex eo, quòd Concilium loquatur de Beneficiis, & pensionibus; hujusmodi autem Capellaniam ad nutum amovibiles Beneficia proprii nominis, & in titulum collativa non sunt, multoque minùs pensiones: *"Sacra, &c. censuit, oratorem non prohiberi per decretum Concilii sess. 25. cap. 15. quominùs tamquam Capellanus ad nutum amovibilis possit inservire eidem Ecclesiæ, cui itidem ut Capellanus pater olim suus inservierit."* Ita rescriptum fuit Calaguritano Episcopo sub annum 1585. *lib. 4. decret. pag. 40.* Nec absimilis fuit responsio dato ad Episcopum Pampilonensem anno 1587. uti videre est *lib. 4. decretor. pag. 226. à tergo.* Est autem planè singulare responsum datum Ostun-